

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja

Druk nr 772
Warszawa, 6 lipca 2016 r.

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy panią poseł Agnieszkę Ścigaj.

(-) Piotr Apel; (-) Wojciech Bakun; (-) Magdalena Błęńska; (-) Elżbieta Borowska; (-) Barbara Chrobak; (-) Sylwester Chruszcz; (-) Andrzej Kobylarz; (-) Paweł Kukiz; (-) Andrzej Maciejewski; (-) Maciej Masłowski; (-) Błażej Parda; (-) Jarosław Porwich; (-) Stefan Romecki; (-) Tomasz Rzymkowski; (-) Jarosław Sachajko; (-) Anna Maria Siarkowska; (-) Krzysztof Sitariski; (-) Paweł Szramka; (-) Agnieszka Ścigaj; (-) Rafał Wójcikowski.

Ustawa
z dnia.....2016

O zmianie ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz.U.2003 Nr 228 poz. 2255 ze zm.).

Art. 1

W ustawie z dnia 28.11.2003 o świadczeniach rodzinnych (Dz.U.2003 Nr 228 poz. 2255 ze zm.) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) uchyla się art. 17 ust. 5 pkt 1) lit. a);
- 2) w art. 17 po ust. 5 dodaje się ust. 6 w następującym brzmieniu:

"6. W przypadku zbiegu prawa do świadczenia pielęgnacyjnego i świadczenia emerytalno – rentowego, osobie, która sprawuje opiekę nad osobą spełniającą przesłanki określone w art. 6b ust. 3 pkt 7 i 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, przysługuje jej świadczenie korzystniejsze."

Art. 2

Ustawa wchodzi w życie dnia 01 stycznia 2017 r.

UZASADNIENIE

Projekt ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych (Dz.U.2003 Nr 228 poz. 2255), ma na celu zlikwidowanie dysproporcji w wysokości świadczeń pobieranych przez opiekunów osób niepełnosprawnych, z uwagi na rodzaj uprawnienia, z którego korzysta dany opiekun.

W artykule 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej została wyartykułowana zasada sprawiedliwości społecznej, której głównym zamierzeniem jest odpowiedni tj. sprawiedliwy podział dóbr. Oznacza to, iż żaden z obywateli nie może być zepchnięty na margines społeczny, narażony na ubóstwo, pozbawiony szans na poprawę swojego bytu oraz wykluczony w jakikolwiek inny sposób. Dlatego też, obowiązkiem prawodawcy jest wypracowanie takich rozwiązań prawnych, które wspierałyby wszystkie rodziny, których członkami są osoby niepełnosprawne, aby urzeczywistnienie zasady sprawiedliwości społecznej zostało w sposób systemowy rozwiązane.

Według danych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych prawo do pobierania emerytury wypłacanej na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 1989 roku w sprawie uprawnień do wcześniejszej emerytury osób opiekujących się dziećmi wymagającymi stałej opieki (tzw. świadczenie o symbolu EWK) pod koniec 2015 roku przysługiwało prawie 47 tys. osobom. Wśród tych osób są głównie matki, które skorzystały w latach 1989 – 1997 z prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu sprawowania opieki nad dzieckiem, któremu przysługiwała dawna I grupa inwalidzka jak również w pewnych wypadkach dawna II grupa inwalidzka. W praktyce oznaczało to, iż osoba, której przysługiwało świadczenie o symbolu EWK łączyła pracę zawodową z opieką i wychowaniem niepełnosprawnego dziecka. Należy nadmienić, iż z powyższego uprawnienia można było skorzystać dopiero po przepracowaniu odpowiedniej liczby lat, dla kobiet – 20, natomiast dla mężczyzn – 25.

W chwili obecnej minimalna wysokość pobieranej emerytury wynosi 757,21 zł netto. Jest to rażąca asymetria w stosunku do świadczenia pielęgnacyjnego, którego wysokość wynosi 1.300,00 zł netto dla niepracującego rodzica, który opiekuje się niepełnosprawnym dzieckiem. Osoby, które pobierają świadczenia o symbolu EWK są w praktyce karane za to, iż podczas sprawowanej opieki nad niepełnosprawnym dzieckiem, dodatkowo pracowały zawodowo. Otrzymują one upokarzająco niską emeryturę, nie mając jednocześnie uprawnienia do pobierania zasiłku pielęgnacyjnego. Należy stwierdzić, iż jest to naruszenie art. 2 Konstytucji RP, który odwołuje się do zasady sprawiedliwości społecznej. Z uwagi na okoliczności, rodzice wychowujący niepełnosprawne dzieci, pobierający tak zróżnicowane świadczenia, mają takie same obowiązki oraz koszty związane ze sprawowaniem opieki nad niepełnosprawnym dzieckiem, a takie różnicowanie wysokości pobieranych świadczeń nie ma realnego przełożenia na rzeczywiste potrzeby. Takie dysproporcje prowadzą do zwiększenia się liczby osób żyjących w ubóstwie, gdyż to właśnie opiekunowie osób niepełnosprawnych, z uwagi na długoletni charakter takiej opieki, są na to ubóstwo narażeni. Sytuacja, w której rodziny zmagają się z ubóstwem tylko dlatego, że jeden z jej członków jest osobą niepełnosprawną wymagającą stałej opieki jest niedopuszczalna w demokratycznym państwie prawa. Dlatego też, mając na względzie obowiązujące obecnie przepisy, nie jest zasadnym dalsze utrzymywanie tej społecznej nierówności.

Zaznaczyć należy, iż osoby, które przebywają na wcześniejszych emeryturach EWK w dalszym ciągu opiekują się swoimi dorosłymi już dziećmi, których potrzeby nie maleją i dlatego konieczne jest stworzenie regulacji, która sprawi, że rodziny sprawujące opiekę nad niepełnosprawnymi w przypadku zbiegu uprawnienia do świadczenia emerytalnego lub rentowego otrzymają takie świadczenie, które będzie dla nich korzystniejsze (o większej wysokości). Obecnie bowiem otrzymują świadczenie emerytalne nawet, gdy jest ono niższe niż świadczenie pielęgnacyjne.

Przedmiotowa zmiana jest konieczna, gdyż pozwoli na zniwelowanie podziałów w społeczeństwie na bardziej i mniej uprzywilejowanych. Należy podkreślić również

okoliczność, iż osoby, które pracowały przez odpowiednio 20 i 25 lat, godząc pracę zawodową z wychowywaniem dziecka niepełnosprawnego otrzymują mniej niż osoby, które nie pracują zawodowo, a otrzymują kwotę w wysokości 1.300,00 zł tytułem świadczenia pielęgnacyjnego. Nie jest akceptowalne dzielenie opiekunów osób niepełnosprawnych dlatego też, opiekun powinien otrzymać takie świadczenie jakie jest dla niego korzystniejsze. Pozwoli mu to w przyszłości również uniknąć ryzyka pozostania bez środków do życia w przypadku ewentualnej śmierci dziecka. Z tego powodu nieodzowne jest wprowadzenie proponowanych niniejszą ustawą zmian, aby w równym stopniu wspierać wszystkie rodziny, których członkami są osoby niepełnosprawne.

Projektowane rozwiązanie będzie rodzić koszty dla budżetu państwa. Zgodnie z szacunkami Projektodawcy oceniają, że zmiana świadczenia emerytalnego na świadczenie pielęgnacyjne dotyczyłaby ok. 39 tysięcy osób wg szacunku Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej co znaczy, że koszt wprowadzenia proponowanych zmian wyniósłby ok 248 mln zł. Środki można uzyskać chociażby z likwidacji gabinetów politycznych w samorządach.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 14 lipca 2016 r.

BAS-WAPEiM-1515/16

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia

w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Agnieszka Ścigaj)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2012 r. poz. 32, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

W projekcie przewidziano uchylenie ustępu 5 pkt 1 lit. a oraz dodanie ustępu 6 w art. 17 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 114, ze zmianami)¹. Zmiana dotyczy przyznania prawa do świadczenia korzystniejszego w przypadku zbiegu prawa do świadczenia pielęgnacyjnego i świadczenia emerytalno-rentowego osobie, która sprawuje opiekę nad osobą spełniającą przesłanki określone w art. 6b ust. 3 pkt 7 i 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, ze zmianami).

Proponowana ustawa ma wejść w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem

Ze względu na przedmiot projektu należy wskazać rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 166 z 30.4.2004 r., str. 1, ze zmianami: Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 5, t. 5, str. 72) oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE)

¹ Uchylany art. 17 ust. 5 pkt 1 lit. a zmienianej ustawy stanowi, że świadczenie pielęgnacyjne nie przysługuje, jeżeli osoba sprawująca opiekę ma ustalone prawo do emerytury, renty, renty rodzinnej z tytułu śmierci małżonka przyznanej w przypadku zbiegu prawa do renty rodzinnej i innego świadczenia emerytalno-rentowego, renty socjalnej, zasiłku stałego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego.

nr 987/2009 z dnia 16 września 2009 r. dotyczące wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 284 z 30.10.2009 r., str. 1, ze zmianami). Rozporządzenia nie regulują zagadnienia będącego przedmiotem proponowanej ustawy.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Prawo Unii Europejskiej nie reguluje kwestii zawartych w przepisach opiniowanego projektu.

4. Konkluzja

Przedmiot projektu ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Szef Kancelarii Sejmu

Lech Czapla

Warszawa, 14 lipca 2016 r.

BAS-WAPEiM-1516/16

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia

w sprawie stwierdzenia – w trybie art. 95a ust. 3 regulaminu Sejmu – czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Agnieszka Ścigaj) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej

W projekcie przewidziano uchylenie ustępu 5 pkt 1 lit. a oraz dodanie ustępu 6 w art. 17 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 114, ze zmianami). Zmiana dotyczy przyznania prawa do świadczenia korzystniejszego w przypadku zbiegu prawa do świadczenia pielęgnacyjnego i świadczenia emerytalno-rentowego osobie, która sprawuje opiekę nad osobą spełniającą przesłanki określone w art. 6b ust. 3 pkt 7 i 8 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, ze zmianami).

Projekt nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa UE.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej.**

Szef Kancelarii Sejmu

Lech Czapla